Financijska analiza poslovanja Šibnske vinarije

Erceg, Dina

Master's thesis / Diplomski rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Agriculture / Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:204:441022

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

Repository Faculty of Agriculture University of Zagreb

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

AGRONOMSKI FAKULTET

Dina Erceg

FINANCIJSKA ANALIZA POSLOVANJA ŠIBENSKE VINARIJE

DIPLOMSKI RAD

Zagreb, 2016.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

AGRONOMSKI FAKULTET

Diplomski studij- Agrobiznis i ruralni razvitak

Dina Erceg

FINANCIJSKA ANALIZA POSLOVANJA ŠIBENSKE VINARIJE

DIPLOMSKI RAD

Mentor: Prof. dr. sc. Zoran Grgić

Zagreb, 2016.

Ovaj diplomski rad je ocijenjen i obranjen dana _____ s ocjenom _____ pod povjerenstvom u sastavu:

1. Mentor rada: prof.dr.sc. Zoran Grgić _____

2. Član povjerenstva**:** izv. prof. dr. sc. Mario Njavro_____

3. Član povjerenstva: doc.dr.sc. Lari Hadelan _____

Neposredna voditeljica: doc.dr.sc. Branka Šakić Bobić _____

SAŽETAK

Financijska analiza poslovanja ili analiza financijskih izvještaja jedna je od najbitnijih stavki u interpretiranju poslovanja određenog gospodarstva. Čine ju temeljni instrumenti (bilanca, račun dobiti i gubitka-temeljni financijski izvještaji) i postupci: komparativni financijski izvještaji (horizontalna analiza), strukturni financijski izvještaji (vertikalna analiza) te financijski pokazatelji. Svrha financijske analize je stvaranje informacijske podloge potrebne za donošenje određenih poslovnih odluka. U radu, metodama horizontalne i vertikalne analize napravljena je financijska analiza poslovanja šibenske vinarije Vinoplod-vinarija d.d., u razdoblju od 2011. do 2015.godine. Nadalje, uspoređeni su i financijski pokazatelji (likvidnost, zaduženost, aktivnost, ekonomičnost i profitabilnost), i zaključeno je da poduzeće Vinoplod-vinarija d.d. posluje s gubitkom i neprofitabilno je.

Ključne riječi: financijska analiza poslovanja, financijski pokazatelji, Vinoplod-vinarija

SUMMARY

Financial management analysis or analysis of financial statements is one of the most important items in interpreting certain business economy. It consists of basic instruments (balance sheet, profit and loss-financial statements) and procedures: a comparative financial statements (horizontal analysis), structural financial statements (vertical analysis) and financial indicators. The purpose of financial analysis is to create information platform necessary for making certain business decisions. In this work, financial management analysis of Šibenik'Vinoplod-winery Joint stock Company was made by using horizontal and vertical analysis for the period of time between 2011 and 2015. Furthermore, financial ratios of the company were also described (liquidity, indebtedness, activity, economy ratios and profitability) and conclusion is that Vinoplod-winery operates with losses and is not profitable.

Key words: financial management analysis, financial indicators, Vinoplod winery

SADRŽAJ

1.UVOD……...…1
2.CILJ RADA……..4
3.MATERIJALI I METODE……...5
3.1.Horizontalna analiza……5
3.2.Vertikalna analiza……6
3.3.Financijski pokazatelji…….....7
3.3.1.Pokazatelji likvidnosti……..….8
3.3.2.Pokazatelji zaduženosti…….…..10
3.3.3.Pokazatelji aktivnosti……..12
3.3.4.Pokazatelji ekonomičnosti……..13
3.3.5.Pokazatelji profitabilnosti……..……...14
3.4.Usporedba financijskih pokazatelja……..15
4.REZULTATI RADA…….……16
4.1.Horizontalna analiza balance……16
4.2.Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka……22
4.3.Vertikalna analiza balance……25
4.4.Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka……27
4.5.Financijski pokazatelji……..30
4.5.1.Pokazatelji likvidnosti……30
4.5.2.Pokazatelji zaduženosti……..……32
4.5.3.Pokazatelji aktivnosti…….……34
4.5.4.Pokazatelji ekonomičnosti…….…….35
4.5.5.Pokazatelji profitabilnosti……..……...…36
5 ZAKLJUČAK……37
6.LITERATURA……...……40
7.ŽIVOTOPIS AUTORA……....…….….....41

1. UVOD

Financijska analiza poslovanja određene tvrtke ili poduzeća neophodan je alat za razumijevanje poslovanja i donošenje relevantnih poslovnih odluka.

Ona prethodi procesu upravljanja, odnosno prethodi procesu planiranja koji je sastavni dio upravljanja. Informacije koje proizlaze iz analize nisu sveobuhvatne i ne osiguravaju razmatranje cjeline poslovanja poduzeća. Analiza pruža samo financijske informacije. Postoje različite vrste analize ovisno o interesima subjekta koji provodi analizu, a zajednička im je primjena različitih analitičkih sredstava i tehnika pomoću kojih podaci iz financijskih izvještaja postaju upotrebljive informacije relevantne za upravljanje.

Glavni izvještaji i postupci koji se koriste u analizi financijskih izvještaja su:

- Komparativni financijski izvještaji,
- Strukturni financijski izvještaji
- Analiza pomoću pokazatelja

Komparativni financijski izvještaji služe za horizontalnu analizu poslovanja pri čemu raspolažu s podacima za minimalno dvije godine. Kod horizontalne analize se jedna godina uzima kao bazna, a ostale se uspoređuju u odnosu na nju te se na taj način uočava dinamika i tendencija promjena pojedinih pozicija temeljnih financijskih izvještaja na osnovu čega je moguće utvrditi problematična područja poslovanja.

Strukturni financijski izvještaji služe za vertikalnu analizu poslovanja koja međusobno uspoređuje elemente financijskih izvještaja tijekom jedne godine. Kod bilance se ukupna aktiva i pasiva izjednačuju sa 100 te se izračunavaju udjeli pojedinih elemenata koji čine aktivu i pasivu.

Zahvaljujući temeljnim financijskim izvještajima-bilanci te računu dobiti i gubitka može se doći do najvećeg dijela podataka potrebnih za izračunavanje pokazatelja preko kojih se stvara informacijska podloga potrebna za donošenje poslovnih odluka u nekom poduzeću.

Najznačajniji financijski pokazatelji, bitni za odlučivanje i upravljanje u poduzeću su pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti.*(Šarlija, 2009.)*

Predmet proučavanja ovog diplomskog rada je analiza poslovnog rezultata poduzeća Vinoplod-vinarija d.d. Šibenik. Analiza poslovnih rezultata provedena je na osnovu poslovnih rezultata poduzeća za razdoblje 2011.-2015.godine. Koristeći metode horizontalne i vertikalne analize te financijske pokazatelje provedena je analiza na temelju koje je utvrđeno kako i s kojim rezultatom posluje tvrtka.

OPIS PODUZEĆA VINOPLOD VINARIJA d.d. ŠIBENIK

Vinarija Šibenik osnovana je 28.10.1959. godine pod nazivom „Vinoplod“ poljoprivredno poduzeće, što je proizašlo iz dotadašnjeg Vinalka, kao organizacije koja bi sjedinila vinogradarsku i vinarsku proizvodnju na ovom području. Od 1993. djeluje pod nazivom Vinoplod-vinarija d.d. Šibenik.

Najvrjednije od vinarije dolazi iz primoštenskog kraja, krša, gdje se nalaze čuveni poznati primoštenski vinogradi koji su pod zaštitom UNESCO-a. Vinogradi su simbol želje čovjeka i ljudskog rada i truda da od prirode uzme i stvori gotovo nemoguće i to golim rukama. Jedna od najvažnijih činjenica primoštenskih vinograda je ta da je kompletna vinogradarska i vinarska proizvodnja ekološka. U podrumu Bratski Dolac, Primošten Južni, vrši se primarna prerada grožđa Babić koja je specijalno prilagođena za preradu crnog grožđa.

Šibenska vinarija danas nudi veliki broj stolnih vina: Jure, Moro, Doro, Barba. Od kvalitetnih vina to su Babić, Plavina, Faust, Debit, Rose, CabernetSauvignon, Maraština, Merlot....Najznačajnija Barrique vina su Cabernet Sauvignon Barrique i Merlot Barrique. Vrhunska vina Vinoploda vinarije d.d. su Primoštenski Babić i Babić sur lie, a desertna Jakov.

Vinarija je također poznata po svojim visokokvalitetnim domaćim vrstama rakije: Travarica, Lozovača, Komovica te od nedavno i Pelinkovac.

Djelatnost poduzeća je prije svega vinogradarstvo, proizvodnja vina od grožđa, proizvodnja alkoholnih pića, prerada i konzerviranje voća i povrća, posredovanje u trgovini, trgovina na malo

u nespecijaliziranim prodavaonicama, kantine i opskrbljivanje pripremljenom hranom, prijevoz robe cestom, prekrcaj tereta i skladištenje, djelatnost putničkih agencija i turoperatora, djelatnost ostalih agencija u prometu, financijsko davanje u zakup, tehničko ispitivanje i analiza, zastupanje inozemnih tvrtki, posredovanje u vanjsko trgovinskom prometu, međunarodno posredništvo, javni prijevoz u međunarodnom cestovnom prometu, izvođenje investicijskih radova u inozemstvu.

Vinoplod je među prvim poduzećima u Dalmaciji počeo primjenjivati suvremenu tehnologiju kombiniranu sa tradicionalnim načinom prerade grožđa. Također, dugo godina je nagrađivana raznoraznim medaljama zbog svoje kvalitete, načina proizvodnje te očuvanja tradicije.

2. CILJ RADA

U ovome radu provesti će se analiza temeljnih financijskih izvještaja za Vinoplod-vinariju d.d. Na osnovu tih izvješća ispitati će se djelotvornost poslovanja poduzeća kroz period od 5 godina. Obavit će se horizontalna i vertikalna analiza bilance te računa dobiti i gubitka. Također, analizirati će se poslovanje poduzeća po financijskim pokazateljima (likvidnost, zaduženost, aktivnost, ekonomičnost i profitabilnost) za razdoblje 2011.-2015.godine, odnosno za razdoblje od pet godina.

Financijskom analizom zapravo se želi saznati koji su mogući problemi u poslovanju jednog poduzeća kojem je primarna djelatnost proizvodnja vina.

Nakon obavljene financijske analize te izračunatih financijskih pokazatelja utvrditi će se uspješnost poslovanja i financijski položaj poduzeća kako bi se mogle donijeti kvalitetne poslovne odluke i preporuke za daljnji razvoj poduzeća .

3. MATERIJALI I METODE

Za razumijevanje poslovanja određenog poduzeća ili gospodarstva i donošenje relevantnih poslovnih odluka neophodno je obaviti financijsku analizu, tj. analizu financijskih izvještaja.

U radu je obavljena financijska analiza poduzeća Vinoplod-vinarija d.d. i to metodama horizontalne i vertikalne analize te izračunavanjem financijskih pokazatelja:

-pokazatelji likvidnosti

-pokazatelji zaduženosti

-pokazatelji aktivnosti

-pokazatelji ekonomičnosti

-pokazatelji profitabilnosti

Za rad su korištena financijska izvješća (bilanca, račun dobiti i gubitka) poduzeća u razdoblju 2011.-2015.godine.

3.1. Horizontalna analiza

Analize financijskih izvještaja najčešće se prave kao usporedba brojčanih pokazatelja iz izvještaja dobivenih na kraju poslovne godine. Time se omogućava usporedba tijekom određenog razdoblja. Takva analiza pokazuje promjene na pojedinim stavkama i naziva se horizontalnom analizom. Uvijek je bolje uspoređivati pozicije za veći broj godina, kako bi se mogle uočiti određene tendencije i na temelju njih donositi kvalitetnije poslovne planove i odluke za buduća razdoblja. Predmet horizontalne analize su bilančne pozicije i pozicije iz računa dobiti i gubitka. Da bi se došlo do zaključka o dinamici promjena, potrebno je pratiti višegodišnje trendove. Naime rezultat dobiven analizom dvaju razdoblja može pružiti sliku o pozitivnim kretanjima, ali ako ga se razmotri kroz duže razdoblje, mogao bi uputiti na zaključak da rezultat dobiven

analizom upućuje na moguće probleme. Za izračunavanje promjena u pozicijama financijskih izvješća i njihovo uspoređivanje može se uzeti neka godina kao bazna, a ostale se onda uspoređuju s njom. Osim toga mogu se praviti usporedbe svake godine u odnosu na prethodnu. Kod horizontalne analize može se pojaviti problem ako se dogode neke značajnije promjene u politici bilanciranja, promjene obračunskih sustava kod izrade financijskih izvješća ili na primjer inflacija. Tada se prvo moraju uskladiti bitne stavke da bi ovakva analiza uopće imala smisla.[1]

Najznačajnije karakteristike horizontalne analize su:

- sagledavanje promjena u toku vremena
- dinamika i tendencija promjena pojedinih pozicija temeljnih financijskih izvještaja
- ključna varijabla je vrijeme-usporedbom elemenata financijskih izvještaja iskazanih u novčanim jedinicama, između 2 ili više razdoblja, donosi se zaključak o kretanju pojave kroz promatrano razdoblje

3.2. Vertikalna analiza

Strukturni financijski izvještaji i vertikalna analiza su od velike koristi kod uspoređivanja poslovanja s drugim poduzećima ili gospodarstvima i uspoređivanja podataka o poslovanju jednog poduzeća u uvjetima inflacije.

Vertikalna financijska analiza uključuje uspoređivanje financijskih podataka (pozicija financijskih izvještaja) u jednom obračunskom razdoblju (u jednoj godini).

Za takvo uspoređivanje financijskih podataka i ovakvu analizu potrebna je struktura bilance i izvještaj o dobiti. U bilanci se aktiva i pasiva izjednačavaju sa 100, a pojedine pozicije bilance se izražavaju kao postotak od ukupne aktive ili pasive. Kod izvještaja o dobiti neto prodaja se izjednačava sa 100, a pojedine pozicije izvještaja kao postotak od neto prodaje.

[1]Dr. sc. Berislav Bolfek, Milan Stanić, univ. spec. oec., Sanja Knežević, dipl. oec.: Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, UDK 336.012.23 Pregledni rad, str.158.

Nadalje, nakon provođenja horizontalne i vertikalne analize se za sveobuhvatniji pregled poslovanja poduzeća pristupa izračunu financijskih pokazatelja.[2]

Najznačajnije karakteristike vertikalne analize su:

- podrazumijeva međusobno uspoređivanje elemenata financijskih izvještaja tijekom jedne godine
- uobičajeno se kod bilance ukupna aktiva i pasiva izjednačavaju sa 100 te se izračunavaju udjeli pojedinih elemenata koji čine aktivu i pasivu
- kod računa dobiti i gubitka obično se ukupni prihodi ili neto prodaja izjednačavaju sa 100

3.3. Financijski pokazatelji

Za izračunavanje financijskih pokazatelja, treba jednu ekonomsku veličinu staviti u odnos s drugom ekonomskom veličinom. Pritom se u odnos stavljaju veličine koje su se dobile na određeni dan ili su rezultat poslovanja u određenom razdoblju. Dobiveni se rezultati koriste da bi se na temelju njih mogli praviti planovi i donositi odluke o budućem poslovanju. Koji će se pokazatelji koristiti, ovisi u danom trenutku o korisniku. Dugoročni investitori zainteresirani su za efikasnost poslovanja, a bankama je za odobravanje kratkoročnih kredita važna financijska situacija koja se izražava koeficijentom likvidnosti. Nadalje, menadžment poduzeća prati sve aspekte financijske analize jer mora voditi brigu o cjelokupnom poslovanju, osigurati kratkoročnu i dugoročnu stabilnost, profitabilnost i osigurati daljnji razvoj.[3]

Najčešće su korišteni sljedeći pokazatelji:

1. Pokazatelji likvidnosti – mjere sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze.

[2]Grgić Zoran: Financijski menadžment u agrobiznisu (odabrana predavanja)

Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008. Str.230.-231

[3] Dr. sc. Berislav Bolfek, Milan Stanić, univ. spec. oec., Sanja Knežević, dipl. oec.: Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke str.162.

2. Pokazatelji zaduženosti – mjere koliko se poduzeće financira iz tuđih izvora sredstava.

3. Pokazatelji aktivnosti – mjere koliko efikasno poduzeće koristi svoje resurse.

4. Pokazatelji ekonomičnosti – mjere odnos prihoda i rashoda, odnosno pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda.

5. Pokazatelji profitabilnosti – mjere povrat uloženog kapitala

6. Pokazatelji investiranja – mjere uspješnost ulaganja u obične dionice

Za sigurnost poslovanja najvažniji su pokazatelji likvidnosti i zaduženosti. Međutim, svaki pokazatelj ima svoje značenje, koje će doći do izražaja kada ga se usporedi s određenom standardnom veličinom. Te veličine mogu biti planovi, usporedba veličina u određenom razdoblju i usporedba sa sličnim poduzećima.

Najveći dio podataka koji se koristi za izračunavanje pokazatelja nalazi se u temeljnim financijskim izvještajima - bilanci, računu dobiti i gubitka, te izvješću o novčanim tokovima. Svrha formiranja i računanja financijskih pokazatelja je stvaranje informacijske podloge potrebne za donošenje određenih odluka. Izbor pokazatelja koji će se računati i tumačiti ovisi upravo o odluci koja se treba donijeti.

3.3.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti označavaju sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze.

Najznačajnije karakteristike pokazatelja likvidnosti:

- likvidnost je svojstvo imovine ili njezinih pojedinih dijelova da se mogu pretvoriti u gotovinu dostatnu za pokriće preuzetih obveza
- poduzeća u svom poslovanju teže očuvanju likvidnosti odnosno sposobnosti da pravovremeno podmiruju svoje obveze
- uspoređuju kratkoročne obveze s kratkoročnim izvorima dostupnima za podmirivanje kratkoročnih obveza

- značajni su financijskim menadžerima koji donose odluke vezane za podmirivanje obveza prema dobavljačima, kreditorima, državi, ali su također značajni i samim kreditorima i dobavljačima

Najučestaliji pokazatelji likvidnosti:

- koeficijent tekuće likvidnosti
- koeficijent ubrzane likvidnosti
- koeficijent trenutne likvidnosti
- koeficijent financijske stabilnost
- neto obrtni kapital[4]

Likvidnost je sposobnost poduzeća da brzo i bez gubitaka pretvori svoju imovinu u novac i podmiri kratkoročne obveze i troškove tekućih aktivnosti. Ako poduzeće nije likvidno ono posluje s poteškoćama, nema dovoljno sredstava za nabavu sirovina i materijala, za isplatu plaća, poreza i drugih obveza. Pokazatelji likvidnosti u odnos stavljaju karakteristične dijelove aktive i pasive s obzirom na rokove imobilizacije sredstava i rokove dospijeća obveza prema izvorima. Bitni su za menadžere ali i za potencijalne kreditore jer daju informacije o mogućnosti povrata posuđenih sredstava.

Računanje se provodi na sljedeći način:

1.koeficijent trenutne likvidnosti= novac/ kratkoročne obveze

2. koeficijent ubrzane likvidnosti= (novac+potraživanje)/ kratkoročne obveze

3.koeficijent tekuće likvidnosti= kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze

4.koeficijent financijske stabilnosti= dugotrajna imovina/ (kapital + dugoročne obveze)[5]

[4]Mr.sc.Vesna Vučemilović: Financijska analiza-financijski pokazatelji (prezentacija)
[5]Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008. Str.245.-248.

3.3.2. Pokazatelji zaduženosti

Najznačajnije karakteristike pokazatelja zaduženosti:

- pokazuju strukturu kapitala i putove kojima poduzeće financira svoju imovinu
- oni određuju stupanj korištenja financijskih sredstava za koja se firma zadužila
- poduzeća sa značajno visokim stupnjem zaduženosti gube financijsku fleksibilnost, mogu imati probleme pri pronalaženju novih investitora, a mogu se suočiti i s rizikom bankrota
- zaduženost nije nužno loša, naime, ukoliko je stupanj zaduženosti pod kontrolom, a posuđena sredstva se koriste na pravi način, zaduženost može rezultirati porastom povrata na investirano

Najučestaliji pokazatelji zaduženosti:

- koeficijent zaduženosti
- koeficijent vlastitog financiranja
- odnos duga i glavnice
- stupanj pokrića I
- stupanj pokrića II

Koeficijent zaduženosti

Koeficijent zaduženosti = ukupne obveze / ukupna imovina

Pokazuje do koje mjere poduzeće koristi zaduživanje kao oblik financiranja, odnosno koliki je postotak imovine nabavljan zaduživanjem. Što je veći odnos duga i imovine, veći je financijski rizik (rizik da neće biti u mogućnosti vratiti dug), a što je manji, niži je financijski rizik. U pravilu bi vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala biti 50% ili manja.

Koeficijent vlastitog financiranja

Koeficijent vlastitog financiranja = glavnica / ukupna imovina

Govori o tome koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala. Njegova bi vrijednost trebala biti veća od 50% . Visoka vrijednost ovog pokazatelja ukazuje na moguće poteškoće pri vraćanju posuđenih sredstava i plaćanju kamata.

Stupanj pokrića I i II

Stupanj pokrića I = (vlastiti kapital x 100) / dugotrajna imovina

Stupanj pokrića II = ((vlastiti kapital + dugoročne obveze) x 100)/ dugotrajna imovina

Govore o pokriću dugotrajne imovine kapitalom (stupanj pokrića I) odnosno kapitalom uvećanom za dugoročne obveze. Vrijednost pokazatelja stupanj pokrića II veća od 1 znači da je dio dugoročnih izvora iskorišten za financiranje kratkotrajne imovine.[6]

Pokazatelji zaduženosti odraz su strukture pasive, pokazuju koliko je imovine financirano iz vlastitog, a koliko iz tuđeg kapitala, odnosno obveza. Menadžeri određenog poduzeća, kao i kreditori i investitori pomoću ovih pokazatelja ocjenjuju sposobnost pojedinog poduzeća kako bi vratili sredstva koja su uložili u njega.

Najbitniji pokazatelji zaduženosti su:

1.koeficijent zaduženosti=ukupne obveze/ukupna imovina

2.koeficijent vlastitog financiranja= glavnica/ ukupna imovina

3.koeficijent financiranja=ukupne obveze/glavnica

4.pokriće troškova kamata= dobit prije poreza i kamata/ kamate

5.faktor zaduženosti= ukupne obveze/(zadržana dobit+ amortizacija)

6.stupanj pokrića I= glavnica/ dugotrajna imovina

7. stupanj pokrića II= (glavnica + dugoročne obveze)/ dugotrajna imovina[7]

[6] Mr.sc.Vesna Vučemilović: Financijska analiza-financijski pokazatelji (prezentacija)
[7]Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008. Str.250-256.

3.3.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti mjere efikasnost s kojom poduzeće koristi vlastite resurse te kojom brzinom imovina poduzeća cirkulira u poslovnom procesu. Pokazatelji aktivnosti nazivaju se i koeficijentima obrtaja koji se računaju iz odnosa prihoda i prosječnih stanja imovine. Najčešće se koeficijent obrta izračunava za ukupnu imovinu, kratkotrajnu imovinu i potraživanja. Na temelju koeficijenta obrta potraživanja moguće je utvrditi i prosječno trajanje naplate potraživanja. Gledajući sa strane sigurnosti i uspješnosti poslovanja važno je da koeficijenti obrtaja budu što veći, da pojedini oblici imovine cirkuliraju što je moguće brže.

Izračun pokazatelja aktivnosti:

1.koeficijent obrta ukupne imovine= ukupni prihod/ukupna imovina

2. koeficijent obrta kratkotrajne imovine=ukupni prihod/kratkotrajna imovina

3.koeficijent obrta potraživanja=prihodi od prodaje/potraživanja

4.trajanje naplate u danima = broj dana u godini(365)/koeficijent obrta potraživanja[8]

Najznačajnije karakteristike pokazatelja aktivnosti:

- koriste se pri ocjeni djelotvornosti kojom menadžment angažira imovinu koju su mu povjerili vlasnici
- poznati su još pod nazivom odnosi efikasnosti, odnosi obrtaja ili koeficijent obrtaja
- upućuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu
- ako je poznat koeficijent obrta, moguće je izračunati prosječne dane vezivanja sredstava
- općenito pravilo govori kako je bolje da koeficijent obrta bude što veći, odnosno da je vrijeme vezivanja ukupne i pojedinih vrsta imovine što kraće[9]

[8]Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008. Str.246; 251.-252.

[9] Mr.sc.Vesna Vučemilović: Financijska analiza-financijski pokazatelji (prezentacija)

Najučestaliji pokazatelji aktivnosti:

- koeficijent obrta ukupne imovine
- koeficijent obrta dugotrajne imovine
- koeficijent obrta kratkotrajne imovine
- analiza zaliha
- analiza potraživanja

3.3.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Ekonomičnost se može definirati kao mjerilo uspješnosti poslovanja koje izražava odnos između ostvarenih učinaka i količine rada, predmeta rada, sredstava za rad i tuđih usluga potrebnih za njihovo ostvarenje. Također, označava stupanj štedljivosti u ostvarivanju učinka. Ekonomičnost obuhvaća korištenje tekućeg i opredmećenog rada (sredstva za rad, predmeta rada i ostalih elemenata radnog procesa). Pokazuje u kojoj se mjeri postižu poslovni ciljevi i u kojoj se mjeri štede potrebni resursi za njihovo ostvarenje.

Poduzeće ekonomično posluje ako je ostvareni učinak rezultat ekonomičnog trošenja sredstava za rad, predmeta rada, tuđih usluga i racionalnog raspolaganja sa radnom snagom te ukoliko postoji mogućnost za realizaciju ostvarene proizvodnje prema utvrđenim prodajnim cijenama.[10]

Pokazatelji ekonomičnosti računaju se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka; predstavljaju odnos prihoda i rashoda te pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Moraju biti veći od 1, a računaju se na sljedeći način:

1.ekonomičnost ukupnog poslovanja=ukupni prihodi/ukupni rashodi

2.ekonomičnost poslovanja=prihodi od prodaje/rashodi od prodaje

3.ekonomičnost financiranja=financijski prihodi/financijski rashodi

4.ekonomičnost izvanrednih aktivnosti=izvanredni prihodi/izvanredni rashodi[11]

[10] Mr.sc.Vesna Vučemilović: Financijska analiza-financijski pokazatelji (prezentacija)

Najznačajnije karakteristike pokazatelja ekonomičnosti:

- mjere odnos prihoda i rashoda
- pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda
- ako je vrijednost pokazatelja manja od 1, to znači da poduzeće ostvaruje gubitak

Najučestaliji pokazatelji:

1. ekonomičnost ukupnog poslovanja
2. ekonomičnost poslovnih aktivnosti
3. ekonomičnost financiranja
4. ekonomičnost izvanrednih aktivnosti[12]

Pokazatelji ekonomičnosti:

1. ekonomičnost ukupnog poslovanja = ukupni prihodi/ukupni rashodi

2. ekonomičnost poslovnih aktivnosti = prihod od poslovne aktivnosti/rashod od poslovne aktivnosti

3. ekonomičnost financiranja = financijski prihod/financijski rashod

3.3.5. Pokazatelji profitabilnosti

Profitabilnost označava skup pokazatelja uspješnosti, uspoređuje financijski rezultat s investiranim novcem, prodajom i dividendnim pokrićem.

Pokazatelji profitabilnosti pokazuju veličinu dobiti u odnosu na angažiranu imovinu i govore o sposobnosti uprave da učinkovito koristi raspoložive resurse. Također, ovi pokazatelji mjere sposobnost poduzeća za povrat odgovarajućih ulaganja. Ključne mjere profitabilnosti su neto rentabilnost imovine i rentabilnost vlastitog kapitala.

---

[11]Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008. Str.246; 252.

[12] Mr.sc.Vesna Vučemilović: Financijska analiza-financijski pokazatelji (prezentacija)

Izračun pokazatelja profitabilnosti:

1.Neto marža profita= (neto dobit+kamate)/ukupni prihod

2. Bruto marža profita= (dobit prije poreza+kamate)/ukupni prihod

3.Neto rentabilnost imovine = (neto dobit+kamate)/ukupna imovina

4. Bruto rentabilnost imovine = (dobit prije poreza+kamate)/ukupna imovina

5.Rentabilnost vlastitog kapitala (glavnice) = neto dobit/vlastiti kapital

Pokazatelji profitabilnosti se uobičajeno izražavaju u postotku.[13]

3.4. Usporedba financijskih pokazatelja

Usporedba financijskih pokazatelja radi se s ciljem donošenja kvalitetne odluke o tome da li su veličine nekih pokazatelja zadovoljavajuće ili ne, te je potrebno usporediti te pokazatelje s određenim standardnim veličinama koje u ovom slučaju predstavljaju osnovicu usporedbe.

Najčešće korištene standardne veličine tih pokazatelja su:

1.planirani pokazatelj za razdoblje koje se analizira

2.kretanje veličine određenog pokazatelja tijekom određenog vremena u istom poduzeću

3.veličina tog pokazatelja u sličnom poduzeću koje pripada istoj grupaciji

4.prosječna vrijednost određenog pokazatelja ostalih poduzeća koja pripadaju istoj grupaciji[14]

[13]Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008. Str.246; 253.
[14]Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008. Str.248.

4. REZULTATI RADA

4.1.Horizontalna analiza bilance

Za horizontalnu analizu uzeta je 2011.godina kao bazna godina i napravljena je za apsolutne i relativne iznose. Apsolutni iznosi dobiveni su tako što se svaka stavka bilance oduzela od bazne 2011. godine. Relativni iznosi dobiveni su tako što svaka stavka bilance prvo oduzme baznu 2011.godinu, pa podijeli taj iznos sa istim iznosom bazne godine i pomnoži sa 100. U radu su korištene obje metode kako bi se dobila što bolja slika o promjenama u stavkama aktive i pasive kroz promatrano razdoblje poduzeća.

Tablica 1. Horizontalna analiza bilance-aktiva u apsolutnim iznosima

	2011	2012	iznos	2013	iznos	2014	iznos	2015	iznos
A) DUGOTRAJNA IMOVINA	91.596.476	88.673.198	-2.923.278	85.786.450	-5.810.026	82.694.880	-8.901.596	68.795.947	-22.800.529
1.Materijalna imovina	73.091.891	71.652.638	-1.439.253	70.771.358	-2.320.533	69.354.987	-3.736.904	68.019.588	-5.072.303
a)zemljište	55.732.825	55.732.825	0	55.732.825	0	55.732.825	0	55.732.825	0
b)građevinski objekti	3.373.653	3.092.859	-280.794	3.323.991	-49.662	3.035.431	-338.222	2.746.871	-626.782
c)postrojenja i oprema	13.245.946	12.197.043	-1.048.903	11.157.812	-2.088.134	10.141.653	-3.104.293	9.118.705	-4.127.241
d)alati, pogonski inventar i transportna imovina	739.467	629.911	-109.556	556.730	-182.737	445.078	-294.389	421.187	-318.280
2.Dugotrajna financijska imovina	18.504.585	17.020.560	-1.484.025	15.015.092	-3.489.493	13.339.893	-5.164.692	776.359	-17.728.226
a)udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	16.370.292	14.343.085	-2.027.207	13.609.281	-2.761.011	11.966.704	-4.403.588	624.496	-15.745.796
b)dani zajmovi,depoziti i slično	2.134.293	2.677.475	543.182	1.405.811	-728.482	590.077	-1.544.216	151.863	-1.982.430
3.Potraživanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B)KRATKOTRAJNA IMOVINA	64.295.470	58.171.419	-6.124.051	58.159.625	-6.135.845	50.038.227	-14.257.243	39.753.888	-24.541.582
1.Zalihe	37.461.482	38.419.714	958.232	36.700.067	-761.415	33.339.249	-4.122.233	29.061.786	-8.399.696
a)sirovine i materijal	25.429.666	25.694.880	265.214	23.723.546	-1.706.120	20.177.937	-5.251.729	18.342.813	-7.086.853
b)gotovi proizvodi	12.016.511	12.690.952	674.441	12.962.182	945.671	13.147.548	1.131.037	10.699.027	-1.317.484
c)trgovačka roba	15.305	33.882	18.577	14.339	-966	13.764	-1.541	19.946	4.641
2.Potraživanja	25.046.249	18.933.934	-6.112.315	19.542.808	-5.503.441	15.646.762	-9.399.487	10.122.100	-14.924.149
a)potraživanja od povezanih poduzetnika	1.135.125	2.249.134	1.114.009	1.021.763	-113.362		-1.135.125		-1.135.125
b)potraživanja od kupaca	23.173.806	16.037.316	-7.136.490	18.196.621	-4.977.185	15.121.773	-8.052.033	9.739.640	-13.434.166
c)potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	14.862	20.455	5.593	31.470	16.608	32.132	17.270	5.517	-9.345
d)potraživanja od države i drugih institucija	182.456	627.029	444.573	292.954	110.498	492.857	310.401	339.559	157.103
3.Kratkotrajna financijska imovina	829.249	503.526	-325.723	1.822.595	993.346	801.976	-27.273	314.995	-514.254
a)dani zajmovi povezanim poduzetnicima	517.249		-517.249	1.198.595	681.346	801.976	284.727	0	-517.249
b)dani zajmovi, depoziti i slično	312.000	503.526	191.526	624.000	312.000		-312.000	314.995	2.995
4.Novac u banci i blagajni	958.490	314.245	-644.245	94.155	-864.335	250.240	-708.250	255.007	-703.483
C)PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	30.234	23.255	-6.979	40.712	10.478	330.768	300.534	13.700	-16.534
D)UKUPNO AKTIVA	**155.922.180**	**146.867.872**	**-9.054.308**	**143.986.787**	**-11.935.393**	**133.063.875**	**-22.858.305**	**108.563.535**	**-47.358.645**

Izvor: Samostalni izračun na temelju podataka analiziranog poduzeća

Smanjenje iznosa kratkotrajne imovine utjecalo je na smanjenje bilance u razdoblju od 5 godina.

Novac u banci i blagajni se smanjivao u razdoblju od 2011. do 2013. godine kada bilježi svoj najveći pad (94.155 kuna). Međutim, nakon 2013. iznos se polako povećava (2015. iznosio je 255.007 kuna).

Iz horizontalne analize bilance uočava se da je iznos aktive u odnosu na baznu godinu (kad je bio najviši) u konstantnom padu. U baznoj 2011. godini ukupna aktiva iznosila je 155.922.180, kao i ukupna pasiva. Na pad iznosa bilance najviše je utjecao pad iznosa dugotrajne imovine koji se u odnosu na baznu godinu smanjivao.

Tablica 2. Horizontalna analiza bilance-pasiva u apsolutnim iznosima

	2011.	2012.	iznos	2013.	iznos	2014.	iznos	2015.	iznos
A)KAPITAL I REZERVE	82.778.137	75.893.146	-6.884.991	69.290.800	-13.487.337	61.091.769	-21.686.368	33.231.741	-49.546.396
1.Temeljni (upisani) kapital	28.979.600	28.979.600	0	28.979.600	0	28.979.600	0	28.979.600	0
2.Rezerve iz dobiti	3.082.899	2.171.426	-911.473	2.142.774	-940.125	976.194	-2.106.705	951.794	-2.131.105
a)zakonske rezerve	2.144.303	1.232.830	-911.473	1.232.830	-911.473	66.250	-2.078.053	66.250	-2.078.053
b)rezerve za vlastite dionice	99.431	99.431	0	99.431	0	99.431	0	99.431	0
c)vlastite dionice i udjeli	99.431	99.431	0	128.083	28.652	128.083	28.652	152.483	53.052
d)statutarne rezerve	938.596	938.596	0	938.596	0	938.596	0	938.596	0
3.Revalorizacijske rezerve	42.096.017	40.068.810	-2.027.207	39.335.006	-2.761.011	40.970.329	-1.125.688	37.678.925	-4.417.092
4.Zadržana dobit ili preneseni gubitak	9.531.094	9.531.094	0	4.684.276	-4.846.818	0	-9.531.094	-9.834.354	-19.365.448
a)zadržana dobit/preneseni gubitak	9.531.094	9.531.094	0	4.684.276	-4.846.818		-9.531.094	9.834.354	303.260
5.Dobit ili gubitak poslovne godine	-911.473	-4.857.784	-3.946.311	-5.850.856	-4.939.383	-9.834.354	-8.922.881	-24.544.224	-23.632.751
a)gubitak poslovne godine	911.473	4.857.784	3.946.311	5.850.856	4.939.383	9.834.354	8.922.881	24.544.224	23.632.751
B)REZERVIRANJA	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C)DUGOROČNE OBVEZE	46.182.854	45.976.466	-206.388	42.654.198	-3.528.656	44.379.781	-1.803.073	41.985.111	-4.197.743
a)obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	35.341.707	35.135.279	-206.428	31.813.051	-3.528.656	33.538.634	-1.803.073	31.680.504	-3.661.203
b)odgođena porezna obveza	10.841.147	10.841.187	40	10.841.147	0	10.841.147	0	10.304.607	-536.540
D)KRATKOROČNE OBVEZE	26.961.189	24.998.260	-1.962.929	32.041.789	5.080.600	27.592.325	631.136	33.346.683	6.385.494
a)obveze prema povezanim poduzetnicima	2.336.470	2.667.376	330.906	2.444.740	108.270	886.218	-1.450.252		-2.336.470
b)obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	11.764.900	10.983.740	-781.160	18.572.335	6.807.435	16.063.999	4.299.099	20.065.746	8.300.846
c)obveze prema dobavljačima	9.025.516	8.728.166	-297.350	8.389.604	-635.912	7.073.875	-1.951.641	7.969.336	-1.056.180
d)obveze po vrijednosnim papirima	788.309	512.112	-276.197	222.418	-565.891	170.753	-617.556	206.559	-581.750
e)obveze prema zaposlenicima	465.292	443.457	-21.835	415.446	-49.846	486.012	20.720	480.857	15.565
f)obveze za poreze, doprinose i slična davanja	1.775.467	1.224.392	-551.075	1.690.523	-84.944	2.387.293	611.826	3.249.867	1.474.400
g)obveze s osnove udjela u rezultatu	150.152	115.116	-35.036	48.816	-101.336	10.950	-139.202	10.950	-139.202
h)ostale kratkoročne obveze	655.083	323.901	-331.182	257.907	-397.176	354.409	-300.674	792.381	137.298
E)ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA			0		0		0		0
F)UKUPNO PASIVA	**155.922.180**	**146.867.872**	**-9.054.308**	**143.986.787**	**-11.935.393**	**133.063.875**	**-22.858.305**	**108.563.535**	**-47.358.645**

Izvor:Samostalni izračun na temelju podataka analiziranog poduzeća

Kako se s godinama smanjuje aktiva tako se smanjuje i pasiva te svoj najniži iznos bilježi u 2015.godini. Na smanjenje pasive utjecale su velikim dijelom stavke rezervi i to zakonskih rezervi koje su u baznoj godini iznosile 2.144.303 kn, a 2015. su smanjene na 66.250 kuna.

Tablica 3. Horizontalna analiza bilance-aktiva u relativnim iznosima

	2011	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%
A) DUGOTRAJNA IMOVINA	91.596.476	88.673.198	-3%	85.786.450	-6%	82.694.880	-10%	68.795.947	-25%
1.Materijalna imovina	73.091.891	71.652.638	-2%	70.771.358	-3%	69.354.987	-5%	68.019.588	-7%
a)zemljište	55.732.825	55.732.825	0%	55.732.825	0%	55.732.825	0%	55.732.825	0%
b)građevinski objekti	3.373.653	3.092.859	-8%	3.323.991	-1%	3.035.431	-10%	2.746.871	-19%
c)postrojenja i oprema	13.245.946	12.197.043	-8%	11.157.812	-16%	10.141.653	-23%	9.118.705	-31%
d)alati, pogonski inventar i transportna imovina	739.467	629.911	-15%	556.730	-25%	445.078	-40%	421.187	-43%
2.Dugotrajna financijska imovina	18.504.585	17.020.560	-8%	15.015.092	-19%	13.339.893	-28%	776.359	-96%
a)udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	16.370.292	14.343.085	-12%	13.609.281	-17%	11.966.704	-27%	624.496	-96%
b)dani zajmovi,depoziti i slično	2.134.293	2.677.475	25%	1.405.811	-34%	590.077	-72%	151.863	-93%
3.Potraživanja	0	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
B)KRATKOTRAJNA IMOVINA	64.295.470	58.171.419	-10%	58.159.625	-10%	50.038.227	-22%	39.753.888	-38%
1.Zalihe	37.461.482	38.419.714	3%	36.700.067	-2%	33.339.249	-11%	29.061.786	-22%
a)sirovine i materijal	25.429.666	25.694.880	1%	23.723.546	-7%	20.177.937	-21%	18.342.813	-28%
b)gotovi proizvodi	12.016.511	12.690.952	6%	12.962.182	8%	13.147.548	9%	10.699.027	-11%
c)trgovačka roba	15.305	33.882	121%	14.339	-6%	13.764	-10%	19.946	30%
2.Potraživanja	25.046.249	18.933.934	-24%	19.542.808	-22%	15.646.762	-38%	10.122.100	-60%
a)potraživanja od povezanih poduzetnika	1.135.125	2.249.134	98%	1.021.763	-10%		-100%		-100%
b)potraživanja od kupaca	23.173.806	16.037.316	-31%	18.196.621	-21%	15.121.773	-35%	9.739.640	-58%
c)potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	14.862	20.455	38%	31.470	112%	32.132	116%	5.517	-63%
d)potraživanja od države i drugih institucija	182.456	627.029	244%	292.954	61%	492.857	170%	339.559	86%
3.Kratkotrajna financijska imovina	829.249	503.526	-39%	1.822.595	120%	801.976	-3%	314.995	-62%
a)dani zajmovi povezanim poduzetnicima	517.249		-100%	1.198.595	132%	801.976	55%	0	-100%
b)dani zajmovi, depoziti i slično	312.000	503.526	61%	624.000	100%		-100%	314.995	1%
4.Novac u banci i blagajni	958.490	314.245	-67%	94.155	-90%	250.240	-74%	255.007	-73%
C)PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČ	30.234	23.255	-23%	40.712	35%	330.768	994%	13.700	-55%
D)UKUPNO AKTIVA	**155.922.180**	**146.867.872**	**-6%**	**143.986.787**	**-8%**	**133.063.875**	**-15%**	**108.563.535**	**-30%**

Izvor:Samostalni izračun na temelju podataka analiziranog poduzeća

Najveći pad iznosa aktive dogodio se 2015.godine, kad su ukupni iznosi aktive i pasive pali za 47.358.645 kuna ili oko 30%.

Iz tablice se također uočava i nagli porast vrijednosti trgovačke robe na zalihama, koji 2012. bilježi najveći iznos od 33.882 kn ili 121% više nego bazne godine. Potraživanja od države i

drugih institucija su također 2012.godine zabilježila svoj najveći iznos od 627.029 kn ili 244% više nego bazne godine.

Smanjenje iznosa kratkotrajne imovine je također utjecalo na smanjenje bilance u razdoblju od 5 godina. Najveći udio u smanjenju kratkotrajne imovine imao je porast iznosa potraživanja od povezanih poduzetnika za čak 100% u 2015.godini, a također i potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika za 63% u 2015.godini.

Tablica 4. Horizontalna analiza bilance-pasiva u relativnim iznosima

	2011.	2012.	%	2013.	%	2014.	%	2015.	%
A)KAPITAL I REZERVE	82.778.137	75.893.146	-8%	69.290.800	-16%	61.091.769	-26%	33.231.741	-60%
1.Temeljni (upisani) kapital	28.979.600	28.979.600	0%	28.979.600	0%	28.979.600	0%	28.979.600	0%
2.Rezerve iz dobiti	3.082.899	2.171.426	-30%	2.142.774	-30%	976.194	-68%	951.794	-69%
a)zakonske rezerve	2.144.303	1.232.830	-43%	1.232.830	-43%	66.250	-97%	66.250	-97%
b)rezerve za vlastite dionice	99.431	99.431	0%	99.431	0%	99.431	0%	99.431	0%
c)vlastite dionice i udjeli	99.431	99.431	0%	128.083	29%	128.083	29%	152.483	53%
d)statutarne rezerve	938.596	938.596	0%	938.596	0%	938.596	0%	938.596	0%
3.Revalorizacijske rezerve	42.096.017	40.068.810	-5%	39.335.006	-7%	40.970.329	-3%	37.678.925	-10%
4.Zadržana dobit ili preneseni gubitak	9.531.094	9.531.094	0%	4.684.276	-51%	0	-100%	-9.834.354	-203%
a)zadržana dobit/preneseni gubitak	9.531.094	9.531.094	0%	4.684.276	-51%		-100%	9.834.354	3%
5.Dobit ili gubitak poslovne godine	-911.473	-4.857.784	433%	-5.850.856	542%	-9.834.354	979%	-24.544.224	2593%
a)gubitak poslovne godine	911.473	4.857.784	433%	5.850.856	542%	9.834.354	979%	24.544.224	2593%
B)REZERVIRANJA	0	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
C)DUGOROČNE OBVEZE	46.182.854	45.976.466	0%	42.654.198	-8%	44.379.781	-4%	41.985.111	-9%
a)obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	35.341.707	35.135.279	-1%	31.813.051	-10%	33.538.634	-5%	31.680.504	-10%
b)odgođena porezna obveza	10.841.147	10.841.187	0%	10.841.147	0%	10.841.147	0%	10.304.607	-5%
D)KRATKOROČNE OBVEZE	26.961.189	24.998.260	-7%	32.041.789	19%	27.592.325	2%	33.346.683	24%
a)obveze prema povezanim poduzetnicima	2.336.470	2.667.376	14%	2.444.740	5%	886.218	-62%		-100%
b)obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	11.764.900	10.983.740	-7%	18.572.335	58%	16.063.999	37%	20.065.746	71%
c)obveze prema dobavljačima	9.025.516	8.728.166	-3%	8.389.604	-7%	7.073.875	-22%	7.969.336	-12%
d)obveze po vrijednosnim papirima	788.309	512.112	-35%	222.418	-72%	170.753	-78%	206.559	-74%
e)obveze prema zaposlenicima	465.292	443.457	-5%	415.446	-11%	486.012	4%	480.857	3%
f)obveze za poreze, doprinose i slična davanja	1.775.467	1.224.392	-31%	1.690.523	-5%	2.387.293	34%	3.249.867	83%
g)obveze s osnove udjela u rezultatu	150.152	115.116	-23%	48.816	-67%	10.950	-93%	10.950	-93%
h)ostale kratkoročne obveze	655.083	323.901	-51%	257.907	-61%	354.409	-46%	792.381	21%
E)ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA			0%		0%		0%		0%
F)UKUPNO PASIVA	**155.922.180**	**146.867.872**	**-6%**	**143.986.787**	**-8%**	**133.063.875**	**-15%**	**108.563.535**	**-30%**

Izvor:Samostalni izračun na temelju podataka analiziranog poduzeća

Značajne su i obveze, poput obveza prema bankama koje bilježe svoj pad 2012. godine, nakon čega rastu. Veliki utjecaj na iznos pasive imaju i obveze s osnove udjela u rezultatu, čiji je iznos drastično pao od bazne godine, kad je iznosio 150.152 kune do 2015.godine kad je taj iznos 10.950.

Nadalje, bitna stavka za istaknuti je dobit ili gubitak poslovne godine koja bilježi svoj rast od bazne godine pa do 2015.godine. kad je gubitak poslovne godine bio 24.544.224 kn. Razlozi tome veći su puno veći rashodi od prihoda u poslovanju. Iz gore navedene analize bilance uočava se da je smanjenje iznosa kapitala utjecalo na pad iznosa pasive.

Iz horizontalne analize bilance uočava se da je iznos aktive u odnosu na baznu godinu (kad je bio najviši) u konstantnom padu. Na pad iznosa bilance najviše je utjecao pad iznosa dugotrajne imovine koji se u odnosu na baznu godinu smanjivao. Taj pad je 2012.godine bio 3% dok je 2015. bio čak 25%. Na pad je najviše utjecala materijalna imovina i to s najznačajnijim udjelima podstavki postrojenja i opreme. Smanjenje iznosa kratkotrajne imovine je također utjecalo na smanjenje bilance u razdoblju od 5 godina. Najveći udio u smanjenju kratkotrajne imovine imao je porast iznosa potraživanja od povezanih poduzetnika za čak 100% u 2015.godini, a također i potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika za 63% u 2015.godini.

Novac u banci i blagajni se smanjivao u razdoblju od 2011. do 2013. godine kada bilježi svoj najveći pad (94.155 kuna). Međutim, nakon 2013. iznos se polako povećava (2015. iznosio je 255.007 kuna).

Povećanje iznosa zaliha trgovačke robe izazvano povećanjem obujma prodaje utjecalo je na kretanje iznosa kratkotrajne imovine, kao i smanjenje iznosa novca u banci i blagajni.

Iznos kratkotrajne imovine bilježi svoj pad, pa nagli rast u 2013.godini kad je taj iznos bio 1.822.595 kuna, nakon čega opet postepeno pada, a 2015.godine bilježi svoj najmanji iznos od 314.995 kuna.

Kod kratkotrajne imovine najveći utjecaj ima stavka potraživanja i to najviše potraživanja od kupaca koja su u baznoj, 2011.godini iznosili 23.173.806 kuna, a 2015.godine 9.739.640.

Na temelju horizontalne analize utvrđuje se na koji način je financirano poslovanje poduzeća, odnosno koji su izvori sredstava. Kako se s godinama smanjuje aktiva tako se smanjuje i pasiva te svoj najniži iznos bilježi u 2015.godini. Na smanjenje pasive utjecale su velikim dijelom stavke rezervi i to zakonskih rezervi koje su u baznoj godini iznosile 2.144.303 kn, a 2015. su smanjene na 66.250 kuna.

Smanjenje iznosa dugotrajne imovine je većim dijelom uzrokovano nedovoljnim financiranjem iz dugoročnih izvora sredstava. Značajne su i obveze, poput obveza prema bankama koje bilježe svoj pad 2012. godine, nakon čega rastu. Veliki utjecaj na iznos pasive imaju i obveze s osnove udjela u rezultatu, čiji je iznos drastično pao od bazne godine, kad je iznosio 150.152 kune do 2015.godine kad je taj iznos 10.950. Ostale kratkoročne obveze bilježe oscilacije u svojim iznosima, što vrijedi i za iznose dugoročnih obveza. Česte su također i oscilacije u novčanim iznosima s obzirom na smanjivanje kapitala i rezervi.

4.2.Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

Horizontalnom analizom računa dobiti i gubitka uspoređuju se promjene iznosa veličina kroz promatrane godine, a sve se veličine promatraju u odnosu na baznu 2011.godinu. Promjene su prikazane u apsolutnim i relativnim iznosima da bi se donijeli što točniji zaključci.

Tablica 5. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka u apsolutnim iznosima

	2011.	2012.	iznos	2013.	iznos	2014.	iznos	2015.	iznos
A)POSLOVNI PRIHODI	46.483.843	36.060.780	-10.423.063	38.356.346	-8.127.497	34.580.850	-11.902.993	34.766.010	-11.717.833
1.Prihodi od prodaje	45.456.674	37.997.683	-7.458.991	36.969.112	-8.487.562	34.360.280	-11.096.394	34.503.489	-10.953.185
2.Ostali poslovni prihodi	1.027.169	63.097	-964.072	1.387.234	360.065	220.570	-806.599	262.521	-764.648
B)POSLOVNI RASHODI	62.055.115	42.436.913	-19.618.202	41.167.270	-20.887.845	39.131.745	-22.923.370	44.460.460	-17.594.655
1.Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	383.648	-700.022	-1.083.670	-271.229	-654.877	-184.949	-568.597	2.448.520	2.064.872
2.Materijalni troškovi	31.676.659	23.445.095	-8.231.564	22.055.474	-9.621.185	20.705.559	-10.971.100	20.058.362	-11.618.297
a)troškovi sirovina i materijala	25.274.887	18.651.002	-6.623.885	17.873.748	-7.401.139	16.370.304	-8.904.583	15.563.588	-9.711.299
b)troškovi prodane robe	716.324	398.961	-317.363	176.593	-539.731	415.686	-300.638	207.643	-508.681
c)ostali vanjski troškovi	5.685.448	4.395.132	-1.290.316	4.005.133	-1.680.315	3.919.569	-1.765.879	4.287.131	-1.398.317
3.Troškovi osoblja	10.699.859	9.423.668	-1.276.191	9.223.667	-1.476.192	8.686.882	-2.012.977	8.970.074	-1.729.785
a)neto plaće i nadnice	6.510.210	5.883.695	-626.515	5.780.071	-730.139	5.367.951	-1.142.259	5.588.783	-921.427
b)troškovi poreza i doprinosa iz plaća	2.619.214	2.248.402	-370.812	2.226.464	-392.750	2.075.055	-544.159	2.065.150	-554.064
c)doprinosi na plaće	1.570.435	1.291.571	-278.864	1.217.132	-353.303	1.243.876	-326.559	1.316.141	-254.294
4.Amortizacija	1.417.998	1.442.953	24.955	1.441.017	23.019	1.426.235	8.237	1.377.096	-40.902
5.Ostali troškovi	4.094.708	3.431.268	-663.440	3.082.361	-1.012.347	3.028.052	-1.066.656	3.862.965	-231.743
6.Vrijednosno usklađivanje	3.719.488	130.055	-3.589.433	133.714	-3.585.774	451.286	-3.268.202	947.561	-2.771.927
a)dugotrajne imovine(osim financijske imovine)			0	94.826	94.826	103.663	103.663	0	0
b)kratkotrajne imovine(osim financijske imovine)	3.719.488	130.055	-3.589.433	38.888	-3.680.600	347.623	-3.371.865	947.561	-2.771.927
7.Rezerviranja			0		0		0		0
8.Ostali poslovni rashodi	10.062.755	5.263.896	-4.798.859	5.502.266	-4.560.489	5.018.680	-5.044.075	6.795.882	-3.266.873
C)FINANCIJSKI PRIHODI	377.487	410.120	32.633	40.495	-336.992	138.607	-238.880	58.513	-318.974
1.Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa sa povezanim poduzetnicima	39.880	271.424	231.544	20.830	-19.050	128.243	88.363		-39.880
1.Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa sa nepovezanim poduzetnicima	337.607	138.696	-198.911	19.665	-317.942	10.364	-327.243	58.513	-279.094
D)FINANCIJSKI RASHODI	5.881.675	2.892.671	-2.989.004	3.080.427	-2.801.248	5.422.066	-459.609	14.908.287	9.026.612
1.Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osc	5.881.675	2.892.671	-2.989.004	3.080.427	-2.801.248	3.738.928	-2.142.747	6.408.672	526.997
E)IZVANREDNI-OSTALI PRIHODI	18.554.774	2.025.540	-16.529.234		-18.554.774		-18.554.774		-18.554.774
F)UKUPNI PRIHODI	65.416.104	40.496.440	-24.919.664	38.396.841	-27.019.263	34.719.457	-30.696.647	34.824.523	-30.591.581
G)UKUPNI RASHODI	67.936.790	45.354.224	-22.582.566	44.247.697	-23.689.093	44.553.811	-23.382.979	59.368.747	-8.568.043
H)DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-2.520.686	-4.857.784	-2.337.098	-5.850.856	-3.330.170	-9.834.354	-7.313.668	-24.544.224	-22.023.538
1.Dobit prije oporezivanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.Gubitak prije oporezivanja	2.520.686	4.857.784	2.337.098	5.850.856	3.330.170	9.834.354	7.313.668	24.544.224	22.023.538
I)POREZ NA DOBIT	-1.609.213		1.609.213		1.609.213		1.609.213		1.609.213
J)DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-911.473	-4.857.784	-3.946.311	-5.850.856	-4.939.383	-9.834.354	-8.922.881	-24.544.224	-23.632.751
1.Dobit razdoblja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.Gubitak razdoblja	911.473	4.857.784	3.946.311	5.850.856	4.939.383	9.834.354	8.922.881	24.544.224	23.632.751

Izvor:Samostalni izračun na temelju podataka analiziranog poduzeća

Tablica 6. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka u relativnim iznosima

	2011.	2012.	%	2013.	%	2014.	%	2015.	%
A)POSLOVNI PRIHODI	46.483.843	36.060.780	-22%	38.356.346	-17%	34.580.850	-26%	34.766.010	-25%
1.Prihodi od prodaje	45.456.674	37.997.683	-16%	36.969.112	-19%	34.360.280	-24%	34.503.489	-24%
2.Ostali poslovni prihodi	1.027.169	63.097	-94%	1.387.234	35%	220.570	-79%	262.521	-74%
B)POSLOVNI RASHODI	62.055.115	42.436.913	-32%	41.167.270	-34%	39.131.745	-37%	44.460.460	-28%
1.Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	383.648	-700.022	-282%	-271.229	-171%	-184.949	-148%	2.448.520	538%
2.Materijalni troškovi	31.676.659	23.445.095	-26%	22.055.474	-30%	20.705.559	-35%	20.058.362	-37%
a)troškovi sirovina i materijala	25.274.887	18.651.002	-26%	17.873.748	-29%	16.370.304	-35%	15.563.588	-38%
b)troškovi prodane robe	716.324	398.961	-44%	176.593	-75%	415.686	-42%	207.643	-71%
c)ostali vanjski troškovi	5.685.448	4.395.132	-23%	4.005.133	-30%	3.919.569	-31%	4.287.131	-25%
3.Troškovi osoblja	10.699.859	9.423.668	-12%	9.223.667	-14%	8.686.882	-19%	8.970.074	-16%
a)neto plaće i nadnice	6.510.210	5.883.695	-10%	5.780.071	-11%	5.367.951	-18%	5.588.783	-14%
b)troškovi poreza i doprinosa iz plaća	2.619.214	2.248.402	-14%	2.226.464	-15%	2.075.055	-21%	2.065.150	-21%
c)doprinosi na plaće	1.570.435	1.291.571	-18%	1.217.132	-22%	1.243.876	-21%	1.316.141	-16%
4.Amortizacija	1.417.998	1.442.953	2%	1.441.017	2%	1.426.235	1%	1.377.096	-3%
5.Ostali troškovi	4.094.708	3.431.268	-16%	3.082.361	-25%	3.028.052	-26%	3.862.965	-6%
6.Vrijednosno usklađivanje	3.719.488	130.055	-97%	133.714	-96%	451.286	-88%	947.561	-75%
a)dugotrajne imovine(osim financijske imovine)			0%	94.826	0%	103.663	0%	0	0%
b)kratkotrajne imovine(osim financijske imovine)	3.719.488	130.055	-97%	38.888	-99%	347.623	-91%	947.561	-75%
7.Rezerviranja			0%		0%		0%		0%
8.Ostali poslovni rashodi	10.062.755	5.263.896	-48%	5.502.266	-45%	5.018.680	-50%	6.795.882	-32%
C)FINANCIJSKI PRIHODI	377.487	410.120	9%	40.495	-89%	138.607	-63%	58.513	-84%
1.Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa sa povezanim poduzetnicima	39.880	271.424	581%	20.830	-48%	128.243	222%		-100%
1.Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa sa nepovezanim poduzetnicima	337.607	138.696	-59%	19.665	-94%	10.364	-97%	58.513	-83%
D)FINANCIJSKI RASHODI	5.881.675	2.892.671	-51%	3.080.427	-48%	5.422.066	-8%	14.908.287	153%
1.Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osc	5.881.675	2.892.671	-51%	3.080.427	-48%	3.738.928	-36%	6.408.672	9%
E)IZVANREDNI-OSTALI PRIHODI	18.554.774	2.025.540	-89%		-100%		-100%		-100%
F)UKUPNI PRIHODI	65.416.104	40.496.440	-38%	38.396.841	-41%	34.719.457	-47%	34.824.523	-47%
G)UKUPNI RASHODI	67.936.790	45.354.224	-33%	44.247.697	-35%	44.553.811	-34%	59.368.747	-13%
H)DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-2.520.686	-4.857.784	93%	-5.850.856	132%	-9.834.354	290%	-24.544.224	874%
1.Dobit prije oporezivanja	0	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
2.Gubitak prije oporezivanja	2.520.686	4.857.784	93%	5.850.856	132%	9.834.354	290%	24.544.224	874%
I)POREZ NA DOBIT	-1.609.213		-100%		-100%		-100%		-100%
J)DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-911.473	-4.857.784	433%	-5.850.856	542%	-9.834.354	979%	-24.544.224	2593%
1.Dobit razdoblja	0	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
2.Gubitak razdoblja	911.473	4.857.784	433%	5.850.856	542%	9.834.354	979%	24.544.224	2593%

Izvor:Samostalni izračun na temelju podataka analiziranog poduzeća

Horizontalna analiza izvještaja o računu dobiti i gubitka najviše je istaknula stavku„gubitak razdoblja“, koja je rasla od bazne 2011. godine do 2015.,kad bilježi svoj najveći iznos (25.544.224 kune), što je značajno više u odnosu na baznu godinu kad je gubitak bio 911.473 kune.

Poduzeće u promatranom razdoblju od 5 godina nije ostvarivalo nikakvu dobit. Iznosi poslovnih prihoda bilježe velike oscilacije u svom kretanju, od kojih valja istaknuti ostale poslovne prihode koji su bazne godine iznosili 1.027.169 kuna, a već 2012. bilježi se smanjenje od 94% ili 63.097 kuna. U smanjenju poslovnih prihoda sudjeluju i prihodi od prodaje i to sa 24% 2015.godine. Poslovni rashodi se smanjuju tijekom 4 godine, nakon čega u 2015.godini ponovo rastu. Najznačajnija stavka poslovnih rashoda su promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda, koje u 2012.godini bilježe svoj najveći pad od 282% u odnosu na baznu 2011. godinu. Godine 2015. taj iznos je najveći i iznosi 2.448.520 kuna ili povećanje od 538% u odnosu na baznu godinu. Na poslovne rashode bitan utjecaj imaju materijalni troškovi i to troškovi prodane robe koji 2013. bilježe najveći pad (75%). Bitno je istaknuti i vrijednosno usklađivanje, i to kratkotrajne imovine, koje bilježi svoj najveći pad 2013.godine (96%). Ostali poslovni rashodi osciliraju u svojim iznosima u promatranom periodu. Financijski prihodi također osciliraju u svojim iznosima, a bitno je istaknuti 2013. godinu i pad od 89% u odnosu na baznu. Stavka koja se još ističe su financijski rashodi, koji 2015. bilježe najveći iznos ili povećanje od 153% u odnosu na baznu godinu.

4.3. Vertikalna analiza bilance

Tablica 7. Vertikalna analiza bilance- aktiva

	2011.	%	2012.	%	2013.	%	2014.	%	2015.	%
A) DUGOTRAJNA IMOVINA	91.596.476	59%	88.673.198	60%	85.786.450	60%	82.694.880	62%	68.795.947	63%
1.Materijalna imovina	73.091.891	47%	71.652.638	49%	70.771.358	49%	69.354.987	52%	68.019.588	63%
a)zemljište	55.732.825	36%	55.732.825	38%	55.732.825	39%	55.732.825	42%	55.732.825	51%
b)građevinski objekti	3.373.653	2%	3.092.859	2%	3.323.991	2%	3.035.431	2%	2.746.871	3%
c)postrojenja i oprema	13.245.946	8%	12.197.043	8%	11.157.812	8%	10.141.653	8%	9.118.705	8%
d)alati, pogonski inventar i transportna i	739.467	0%	629.911	0%	556.730	0%	445.078	0%	421.187	0%
2.Dugotrajna financijska imovina	18.504.585	12%	17.020.560	12%	15.015.092	10%	13.339.893	10%	776.359	1%
a)udjeli (dionice) kod povezanih poduze	16.370.292	10%	14.343.085	10%	13.609.281	9%	11.966.704	9%	624.496	1%
b)dani zajmovi,depoziti i slično	2.134.293	1%	2.677.475	2%	1.405.811	1%	590.077	0%	151.863	0%
3.Potraživanja	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
B)KRATKOTRAJNA IMOVINA	64.295.470	41%	58.171.419	40%	58.159.625	40%	50.038.227	38%	39.753.888	37%
1.Zalihe	37.461.482	24%	38.419.714	26%	36.700.067	25%	33.339.249	25%	29.061.786	27%
a)sirovine i materijal	25.429.666	16%	25.694.880	17%	23.723.546	16%	20.177.937	15%	18.342.813	17%
b)gotovi proizvodi	12.016.511	8%	12.690.952	9%	12.962.182	9%	13.147.548	10%	10.699.027	10%
c)trgovačka roba	15.305	0%	33.882	0%	14.339	0%	13.764	0%	19.946	0%
2.Potraživanja	25.046.249	16%	18.933.934	13%	19.542.808	14%	15.646.762	12%	10.122.100	9%
a)potraživanja od povezanih poduzetnik	1.135.125	1%	2.249.134	2%	1.021.763	1%		0%		0%
b)potraživanja od kupaca	23.173.806	15%	16.037.316	11%	18.196.621	13%	15.121.773	11%	9.739.640	9%
c)potraživanja od zaposlenika i članova p	14.862	0%	20.455	0%	31.470	0%	32.132	0%	5.517	0%
d)potraživanja od države i drugih institud	182.456	0%	627.029	0%	292.954	0%	492.857	0%	339.559	0%
3.Kratkotrajna financijska imovina	829.249	1%	503.526	0%	1.822.595	1%	801.976	1%	314.995	0%
a)dani zajmovi povezanim poduzetnicim	517.249	0%		0%	1.198.595	1%	801.976	1%	0	0%
b)dani zajmovi, depoziti i slično	312.000	0%	503.526	0%	624.000	0%		0%	314.995	0%
4.Novac u banci i blagajni	958.490	1%	314.245	0%	94.155	0%	250.240	0%	255.007	0%
C)PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOB	30.234	0%	23.255	0%	40.712	0%	330.768	0%	13.700	0%
D)UKUPNO AKTIVA	**155.922.180**	**100%**	**146.867.872**	**100%**	**143.986.787**	**100%**	**133.063.875**	**100%**	**108.563.535**	**100%**

Izvor:Samostalni izračun na temelju podataka analiziranog poduzeća

Tablica 8. Vertikalna analiza bilance-pasiva

	2011.	%	2012.	%	2013.	%	2014.	%	2015.	%
A)KAPITAL I REZERVE	82.778.137	53%	75.893.146	52%	69.290.800	48%	61.091.769	46%	33.231.741	31%
1.Temeljni (upisani) kapital	28.979.600	19%	28.979.600	20%	28.979.600	20%	28.979.600	22%	28.979.600	27%
2.Rezerve iz dobiti	3.082.899	2%	2.171.426	1%	2.142.774	1%	976.194	1%	951.794	1%
a)zakonske rezerve	2.144.303	1%	1.232.830	1%	1.232.830	1%	66.250	0%	66.250	0%
b)rezerve za vlastite dionice	99.431	0%	99.431	0%	99.431	0%	99.431	0%	99.431	0%
c)vlastite dionice i udjeli	99.431	0%	99.431	0%	128.083	0%	128.083	0%	152.483	0%
d)statutarne rezerve	938.596	1%	938.596	1%	938.596	1%	938.596	1%	938.596	1%
3.Revalorizacijske rezerve	42.096.017	27%	40.068.810	27%	39.335.006	27%	40.970.329	31%	37.678.925	35%
4.Zadržana dobit ili preneseni gubitak	9.531.094	6%	9.531.094	6%	4.684.276	3%	0	0%	-9.834.354	-9%
a)zadržana dobit/preneseni gubitak	9.531.094	6%	9.531.094	6%	4.684.276	3%		0%	9.834.354	9%
5.Dobit ili gubitak poslovne godine	-911.473	-1%	-4.857.784	-3%	-5.850.856	-4%	-9.834.354	-7%	-24.544.224	-23%
a)gubitak poslovne godine	911.473	1%	4.857.784	3%	5.850.856	4%	9.834.354	7%	24.544.224	23%
B)REZERVIRANJA	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
C)DUGOROČNE OBVEZE	46.182.854	30%	45.976.466	31%	42.654.198	30%	44.379.781	33%	41.985.111	39%
a)obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	35.341.707	23%	35.135.279	24%	31.813.051	22%	33.538.634	25%	31.680.504	29%
b)odgođena porezna obveza	10.841.147	7%	10.841.187	7%	10.841.147	8%	10.841.147	8%	10.304.607	9%
D)KRATKOROČNE OBVEZE	26.961.189	17%	24.998.260	17%	32.041.789	22%	27.592.325	21%	33.346.683	31%
a)obveze prema povezanim poduzetnicima	2.336.470	1%	2.667.376	2%	2.444.740	2%	886.218	1%		0%
b)obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	11.764.900	8%	10.983.740	7%	18.572.335	13%	16.063.999	12%	20.065.746	18%
c)obveze prema dobavljačima	9.025.516	6%	8.728.166	6%	8.389.604	6%	7.073.875	5%	7.969.336	7%
d)obveze po vrijednosnim papirima	788.309	1%	512.112	0%	222.418	0%	170.753	0%	206.559	0%
e)obveze prema zaposlenicima	465.292	0%	443.457	0%	415.446	0%	486.012	0%	480.857	0%
f)obveze za poreze, doprinose i slična davanja	1.775.467	1%	1.224.392	1%	1.690.523	1%	2.387.293	2%	3.249.867	3%
g)obveze s osnove udjela u rezultatu	150.152	0%	115.116	0%	48.816	0%	10.950	0%	10.950	0%
h)ostale kratkoročne obveze	655.083	0%	323.901	0%	257.907	0%	354.409	0%	792.381	1%
E)ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA		0%		0%		0%		0%		0%
F)UKUPNO PASIVA	**155.922.180**	**100%**	**146.867.872**	**100%**	**143.986.787**	**100%**	**133.063.875**	**100%**	**108.563.535**	**100%**

Izvor:Samostalni izračun na temelju podataka analiziranog poduzeća

Gledajući odnos dugotrajne i kratkotrajne imovine uočava se kako u poduzeću nema prevelike razlike u omjerima dugotrajne i kratkotrajne imovine. U baznoj godini dugotrajna imovina čini 59% a kratkotrajna imovina 41% ukupne aktive. Najveći udio u dugotrajnoj imovini ima materijalna imovina i to stavka zemljišta, postrojenja i oprema. U kratkotrajnoj imovini najveći udio čine zalihe koje sudjeluju sa 24% u ukupnoj aktivi, od kojih sirovine i materijali čine 16%, a gotovi proizvodi 8%. Potraživanja sudjeluju sa 16% u ukupnoj aktivi, a bitno je istaknuti potraživanja kupaca koja su najzastupljenija sa 15%.

Gledajući sve promatrane godine udio dugotrajne imovine postaje većinski udio u aktivi bilance, s iznosom iznad 60%. Rast udjela dugotrajne imovine izazvan je ulaganjem u dugotrajnu materijalnu imovinu, s najvećim udjelima stavki zemljišta s iznosima između 30 i 50% u ukupnoj aktivi.

Kratkotrajna imovina se s godinama smanjivala,a tako je došlo i do smanjenja ukupnog udjela u aktivi. U baznoj godini udio u ukupnoj aktivi bio je 41%, a u narednim godinama se smanjivao i 2015. je bio 37%. Na to je najveći utjecaj imao pad udjela potraživanja od kupaca.

Iz vertikalne analize pasive može se zaključiti da je odnos kratkoročnih i dugoročnih obveza nepovoljan, a veći udio u ukupnoj pasivi zauzimaju dugoročne obveze sa 30% u baznoj godini. U dugoročnim obvezama najveću ulogu imaju obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama, sa 23% u baznoj godini. Kratkoročne i dugoročne obveze osciliraju u iznosima tijekom promatranog razdoblja.

Također, i kod kratkoročnih obveza koje u ukupnoj pasivi sudjeluju sa 17%, u baznoj godini najznačajniju ulogu imaju obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama (8%) i obveze prema dobavljačima (6%).

Od svih promatranih stavki za vertikalnu analizu bilance uočava se da kapital i rezerve sudjeluju najviše u ukupnoj pasivi bazne godine, dok 2015. godine u ukupnoj pasivi sve promatrane stavke pasive imaju sličan udio u ukupnoj pasivi.

4.4. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Kod izvještaja dobiti uobičajeno se neto prodaja izjednačava sa 100, što znači da se pojedine pozicije izvještaja o dobiti izračunavaju kao postotak od neto prodaje. Pod izrazom neto prodaja podrazumijevaju se prihodi od prodaje. Međutim, u određenim slučajevima ovu je analizu moguće obavljati i tako da se ukupni prihodi izjednače sa 100. U vertikalnoj analizi računa dobiti i gubitka ukupni prihodi korišteni su kao bazni indeks.

Tablica 9. Strukturna analiza računa dobiti i gubitka

	2011.	%	2012.	%	2013.	%	2014.	%	2015.	%
A)POSLOVNI PRIHODI	46.483.843	71%	36.060.780	89%	38.356.346	100%	34.580.850	100%	34.766.010	100%
1.Prihodi od prodaje	45.456.674	69%	37.997.683	94%	36.969.112	96%	34.360.280	99%	34.503.489	99%
2.Ostali poslovni prihodi	1.027.169	2%	63.097	0%	1.387.234	4%	220.570	1%	262.521	1%
B)POSLOVNI RASHODI	62.055.115	95%	42.436.913	105%	41.167.270	107%	39.131.745	113%	44.460.460	128%
1.Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	383.648	1%	-700.022	-2%	-271.229	-1%	-184.949	-1%	2.448.520	7%
2.Materijalni troškovi	31.676.659	48%	23.445.095	58%	22.055.474	57%	20.705.559	60%	20.058.362	58%
a)troškovi sirovina i materijala	25.274.887	39%	18.651.002	46%	17.873.748	47%	16.370.304	47%	15.563.588	45%
b)troškovi prodane robe	716.324	1%	398.961	1%	176.593	0%	415.686	1%	207.643	1%
c)ostali vanjski troškovi	5.685.448	9%	4.395.132	11%	4.005.133	10%	3.919.569	11%	4.287.131	12%
3.Troškovi osoblja	10.699.859	16%	9.423.668	23%	9.223.667	24%	8.686.882	25%	8.970.074	26%
a)neto plaće i nadnice	6.510.210	10%	5.883.695	15%	5.780.071	15%	5.367.951	15%	5.588.783	16%
b)troškovi poreza i doprinosa iz plaća	2.619.214	4%	2.248.402	6%	2.226.464	6%	2.075.055	6%	2.065.150	6%
c)doprinosi na plaće	1.570.435	2%	1.291.571	3%	1.217.132	3%	1.243.876	4%	1.316.141	4%
4.Amortizacija	1.417.998	2%	1.442.953	4%	1.441.017	4%	1.426.235	4%	1.377.096	4%
5.Ostali troškovi	4.094.708	6%	3.431.268	8%	3.082.361	8%	3.028.052	9%	3.862.965	11%
6.Vrijednosno usklađivanje	3.719.488	6%	130.055	0%	133.714	0%	451.286	1%	947.561	3%
a)dugotrajne imovine(osim financijske imovine)		0%		0%	94.826	0%	103.663	0%	0	0%
b)kratkotrajne imovine(osim financijske imovine)	3.719.488	6%	130.055	0%	38.888	0%	347.623	1%	947.561	3%
7.Rezerviranja		0%		0%		0%		0%		0%
8.Ostali poslovni rashodi	10.062.755	15%	5.263.896	13%	5.502.266	14%	5.018.680	14%	6.795.882	20%
C)FINANCIJSKI PRIHODI	377.487	1%	410.120	1%	40.495	0%	138.607	0%	58.513	0%
1.Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa sa povezanim poduzetnicima	39.880	0%	271.424	1%	20.830	0%	128.243	0%		0%
1.Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa sa nepovezanim poduzetnicima	337.607	1%	138.696	0%	19.665	0%	10.364	0%	58.513	0%
D)FINANCIJSKI RASHODI	5.881.675	9%	2.892.671	7%	3.080.427	8%	5.422.066	16%	14.908.287	43%
1.Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osc	5.881.675	9%	2.892.671	7%	3.080.427	8%	3.738.928	11%	6.408.672	18%
E)IZVANREDNI-OSTALI PRIHODI	18.554.774	28%	2.025.540	5%		0%		0%		0%
F)UKUPNI PRIHODI	65.416.104	100%	40.496.440	100%	38.396.841	100%	34.719.457	100%	34.824.523	100%
G)UKUPNI RASHODI	67.936.790	104%	45.354.224	112%	44.247.697	115%	44.553.811	128%	59.368.747	170%
H)DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-2.520.686	-4%	-4.857.784	-12%	-5.850.856	-15%	-9.834.354	-28%	-24.544.224	-70%
1.Dobit prije oporezivanja	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
2.Gubitak prije oporezivanja	2.520.686	4%	4.857.784	12%	5.850.856	15%	9.834.354	28%	24.544.224	70%
I)POREZ NA DOBIT	-1.609.213	-2%		0%		0%		0%		0%
J)DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-911.473	-1%	-4.857.784	-12%	-5.850.856	-15%	-9.834.354	-28%	-24.544.224	-70%
1.Dobit razdoblja	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
2.Gubitak razdoblja	911.473	1%	4.857.784	12%	5.850.856	15%	9.834.354	28%	24.544.224	70%

Izvor:Samostalni izračun na temelju podataka analiziranog poduzeća

U većini poduzeća, u pravilu, prihodi od prodaje sudjeluju sa 95% i više u ukupnim prihodima, a isto se može zaključiti i za Vinoplod-vinariju d.d., osim za prve 2 godine promatranog razdoblja, kad je taj iznos bio manji od 95%. Od 2013. do 2015. godine poslovni prihodi činili su cjelokupne ukupne prihode sa udjelom od 100%. Prihodi od prodaje imaju znatno veći udio u poslovnim prihodima od ostalih poslovnih prihoda.

Nadalje, iznosi poslovnih rashoda su se smanjivali u odnosu na baznu godinu, gdje najveći utjecaj imaju materijalni troškovi,čiji su se iznosili povećavali do 2014.godine kad su i zabilježili svoj najveći iznos (20.705.559 kuna) ili 60% ukupnih prihoda.

Od materijalnih troškova bitno je spomenuti troškove sirovina i materijala čija je vrijednost bila najveća 2011. godine. Troškovi osoblja su se tijekom godina povećavali i 2015. imali najveći udio u ukupnim prihodima (26%). Od troškova osoblja valja istaknuti neto plaće i nadnice koje također 2015.godine bilježe svoje najveće iznose. Ostali poslovni rashodi sudjeluju sa 15% u ukupnim prihodima u baznoj godini.

Najznačajnija stavka računa dobiti i gubitka je negativna, a gubitak se iz godine u godinu povećavao. U baznoj godini gubitak poduzeća bio je 2.520.686 kuna, a 2015. je bio 24.544.224 kuna, što znači da se gubitak poduzeća u 5 godina povećao za oko 89%.

Vinarija-vinoplod d.d. ne posluje sa profitom već se radi o zabrinjavajućim gubicima.

4.5.Financijski pokazatelji

4.5.1.Pokazatelji likvidnosti

Tablica 10. Pokazatelji likvidnosti

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Novac	958.490	314.245	94.155	250.240	255.007
Kratkoročne obveze	26.961.189	24.998.260	32.041.789	27.592.325	33.346.683
Koeficijent trenutne likvidnosti	**0,04**	**0,01**	**0,003**	**0,009**	**0,008**
Novac+potraživanja	26.004.739	19.248.179	19.636.963	15.897.002	10.377.107
Kratkoročne obveze	26.961.189	24.998.260	32.041.789	27.592.325	33.346.683
Koeficijent ubrzane likvidnosti	**0,96**	**0,77**	**0,61**	**0,58**	**0,31**
Kratkotrajna imovina	64.295.470	58.171.419	58.159.625	50.038.227	39.753.888
Kratkoročne obveze	26.961.189	24.998.260	32.041.789	27.592.325	33.346.683
Koeficijent tekuće likvidnost	**2,38**	**2,33**	**1,82**	**1,81**	**1,19**
Dugotrajna imovina	91.596.476	88.673.198	85.786.450	82.694.880	68.795.947
Kapital+dugoročne obveze	128.960.991	121.869.612	111.944.998	105.471.550	75.216.852
Koeficijent financijske stabilnosti	**0,71**	**0,73**	**0,77**	**0,78**	**0,91**

Izvor:Samostalni izračun na temelju podataka analiziranog poduzeća

Koeficijent trenutne likvidnosti ukazuje na sposobnost poduzeća za trenutačno podmirenje obveza i može dovesti do zablude zbog varijabilnosti iznosa novca koji se nalazi u banci i blagajni. Upravo zbog toga se ne smatra osobito relevantnim za utvrđivanje likvidnosti poduzeća.[15].[16]

Bolja mjera likvidnosti je koeficijent ubrzane likvidnosti. Njegova vrijednost bi trebala biti 1 ili veća od 1, tj. poduzeće koje želi održavati normalnu likvidnost mora imati brzo unovčive imovine minimalno toliko koliko i kratkoročnih obveza.

[15]Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008. Str.248.
[16]Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008. Str.249.

Obavljena analiza na temelju financijskih pokazatelja pokazuje da je koeficijent ubrzane likvidnosti u baznoj godini bio 0,96, dok se u sljedećim godinama smanjivao. Porast kratkoročnih obveza u odnosu na kratkotrajnu imovinu uzrokuje negativan trend.

Koeficijent tekuće likvidnosti bi trebao biti veći od 2. Ako poduzeće želi održavati tekuću likvidnost na normalnoj razini i izbjeći nepravodobno plaćanje obveza, tada mora imati minimalno dvostruko više kratkotrajne imovine nego kratkoročnih obveza, što je i slučaj u promatranom poduzeću za 2011. i 2012. godinu, međutim onda slijedi pad tog iznosa što znači da više ne zadovoljava kriterije.

Koeficijent financijske stabilnosti je omjer dugotrajne imovine i kapitala uvećanog za dugoročne obveze. Mora biti manji od 1 jer poduzeće dio svoje kratkotrajne imovine mora financirati iz kvalitetnih dugoročnih izvora ili iz radnog kapitala. U analiziranom poduzeću taj koeficijent je najpovoljniji 2011. godine (0,71). U promatranom razdoblju taj pokazatelj ne prelazi 1.

4.5.2. Pokazatelji zaduženosti

Tablica 11. Pokazatelji zaduženosti

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Ukupne obveze	73.144.043	70.974.726	74.695.987	71.972.106	75.331.794
Ukupna imovina	155.922.180	146.867.872	143.986.787	133.063.875	108.563.535
Koeficijent zaduženosti	**0,47**	**0,48**	**0,52**	**0,54**	**0,69**
Glavnica	82.778.137	75.893.146	69.290.800	61.091.769	33.231.741
Ukupna imovina	155.922.180	146.867.872	143.986.787	133.063.875	108.563.535
Koeficijent vlastitog financiranja	**0,53**	**0,52**	**0,48**	**0,46**	**0,31**
DPP+kamate	5.881.675	2.892.671	3.080.427	3.738.928	6.408.672
Kamate	5.881.675	2.892.671	3.080.427	3.738.928	6.408.672
Pokriće troškova kamata	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Ukupne obveze	73.144.043	70.974.726	74.695.987	71.972.106	75.331.794
Zadržana dobit+amortizacija	1.417.998	1.442.953	1.441.017	1.426.235	1.377.096
Faktor zaduženosti	**51,58**	**49,19**	**51,84**	**50,46**	**54,70**
Ukupne obveze	73.144.043	70.974.726	74.695.987	71.972.106	75.331.794
Glavnica	82.778.137	75.893.146	69.290.800	61.091.769	33.231.741
Koeficijent financiranja	**0,88**	**0,94**	**1,08**	**1,18**	**2,27**
Glavnica	82.778.137	75.893.146	69.290.800	61.091.769	33.231.741
Dugotrajna imovina	91.596.476	88.673.198	85.786.450	82.694.880	68.795.947
Stupanj pokrića I	**0,90**	**0,86**	**0,81**	**0,74**	**0,48**
Kapital+dugoročne obveze	128.960.991	121.869.612	111.944.998	105.471.550	75.216.852
Dugotrajna imovina	91.596.476	88.673.198	85.786.450	82.694.880	68.795.947
Stupanj pokrića II	**1,41**	**1,37**	**1,30**	**1,28**	**1,09**

Izvor:Samostalni izračun na temelju podataka analiziranog poduzeća

Koeficijent zaduženosti pokazuje u kojem je udjelu imovina poduzeća financirana tuđim izvorima sredstava. Kod Vinoploda-vinarije d.d. taj udio se kretao od 0,47 ili 47% do 0,69 ili 69%. Najveći udio u financiranju imovine tuđim sredstvima zabilježen je 2015.godine kad je 69% imovine financirano tuđim sredstvima.

Koeficijent vlastitog financiranja kreće se obrnuto proporcionalno. Kretao se od 0,31 do 0,53, a minimum je imao 2014. i 2015.godine. Koeficijent financiranja ukazuje na odnos tuđeg i vlastitog kapitala, što u ovom slučaju znači da je taj odnos najveći 2015.godine kad se 69% imovine financiralo tuđim, a 31% vlastitim sredstvima.

Pokriće troškova kamata i faktor zaduženosti pokazuju dinamičku zaduženost, a dug razmatraju s aspekta mogućnosti njegova podmirenja. Kod pokrića troškova kamata razmatra se koliko su puta kamate pokrivene ostvarenim iznosom bruto dobiti. Pokriće troškova kamata u svim godinama je 1, tj. iznos dobiti prije oporezivanja je izjednačen s iznosom kamata koje poduzeće plaća.

Faktor zaduženosti pokazuje koliko je godina potrebno da se iz ostvarene zadržane dobiti uvećane za amortizaciju podmire ukupne obveze. Manji faktor zaduženosti znači manju zaduženost. U obavljenoj analizi uočavaju se visoki faktori zaduženosti Vinoplod-vinarije d.d. (u prosjeku 50 godina) što znači da je poduzeće dugoročno zaduženo.

Stupnjevi pokrića I i II računaju se iz podataka iz bilance, gdje se razmatra pokriće dugotrajne imovine glavnicom, tj.glavnicom uvećanom za dugoročne obveze. Vrijednost stupnja pokrića II uvijek mora biti veća od 1 jer dio dugoročnih izvora zbog održavanja likvidnosti mora biti iskorišten za financiranje kratkotrajne imovine.[17] U analiziranom poduzeću taj stupanj je veći od 1 u svim godinama.

[17]Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008. Str.250.

4.5.3. Pokazatelji aktivnosti

Tablica 12. Pokazatelji aktivnosti

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Ukupni prihod	65.416.104	40.496.440	38.396.841	34.719.457	34.824.523
Ukupna imovina	155.922.180	146.867.872	143.986.787	133.063.875	108.563.535
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	**0,42**	**0,28**	**0,27**	**0,26**	**0,32**
Ukupni prihod	65.416.104	40.496.440	38.396.841	34.719.457	34.824.523
Kratkotrajna imovina	64.295.470	58.171.419	58.159.625	50.038.227	39.753.888
Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	**1,02**	**0,70**	**0,66**	**0,69**	**0,88**
Prihodi od prodaje	45.456.674	37.997.683	36.969.112	34.360.280	34.503.489
Potraživanja	25.046.249	18.933.934	19.542.808	15.646.762	10.122.100
Koeficijent obrtaja potraživanja	**1,81**	**2,01**	**1,89**	**2,20**	**3,41**
Broj dana u godini	365	365	365	365	365
KO potraživanja	1,81	2	1,89	2,19	3,4
Trajanje naplate	**201,65**	**182,5**	**193,12**	**166,66**	**107,3**

Izvor:Samostalni izračun na temelju podataka analiziranog poduzeća

Gore prikazani pokazatelji aktivnosti su računati na temelju stanja na kraju godine, a ne na temelju prosječnih stanja tijekom godine.

S obzirom na koeficijente obrta kroz promatrano razdoblje i trajanje naplate, Vinoplod-vinariji d.d. smanjuje se sigurnost i profitabilnost poslovanja.

4.5.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Tablica 13. Pokazatelji ekonomičnosti

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Ukupni prihodi	65.416.104	40.496.440	38.396.841	34.719.457	34.824.523
Ukupni rashodi	67.936.790	45.354.224	44.247.697	44.553.811	59.368.747
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	**0,96**	**0,89**	**0,87**	**0,78**	**0,59**
Prihodi od prodaje	45.456.674	37.997.683	36.969.112	34.360.280	34.503.489
Rashodi od prodaje	62.055.115	42.436.913	41.167.270	39.131.745	44.460.460
Ekonomičnost prodaje	**0,73**	**0,90**	**0,90**	**0,88**	**0,78**
Financijski prihodi	377.487	410.120	40.495	138.607	58.513
Financijski rashodi	5.881.675	2.892.671	3.080.427	5.422.066	14.908.287
Ekonomičnost financiranja	**0,06**	**0,14**	**0,01**	**0,03**	**0,004**

Izvor:Samostalni izračun na temelju podataka analiziranog poduzeća

Nije zadovoljavajuće stanje ekonomičnosti, tj. pokazatelji ekonomičnosti su manji od 1 za sve godine.

4.5.5. Pokazatelji profitabilnosti

Tablica 14. Pokazatelji profitabilnosti

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Neto dobit+kamate	5.881.675	2.892.671	3.080.427	5.422.066	14.908.287
Ukupni prihod	65.416.104	40.496.440	38.396.841	34.719.457	34.824.523
Neto marža profita	**8,99%**	**7,14%**	**8,02%**	**15,61%**	**42,80%**
Neto dobit+kamate	5.881.675	2.892.671	3.080.427	5.422.066	14.908.287
Ukupna imovina	155.922.180	146.867.872	143.986.787	133.063.875	108.563.535
Neto rentabilnost imovine	**3,77%**	**1,96%**	**2,13%**	**4,07%**	**13,73%**
Neto dobit	0	0	0	0	0
Glavnica	82.778.137	75.893.146	69.290.800	61.091.769	33.231.741
Neto rentabilnost glavnice	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**

Izvor:Samostalni izračun na temelju podataka analiziranog poduzeća

Iz promatrane tablice vidljivo je da neto marža profita raste tijekom promatranog razdoblja i da je najveća 2015.godine (42,80%).

Neto rentabilnost imovine također raste i najveća je 2015.godine (13,73%).

Neto rentabilnost glavnice je 0% svih godina s obzirom da poduzeće nije ostvarilo neto dobit niti u jednoj godini, što znači da može zabilježiti pad uspješnosti poslovanja.

5. ZAKLJUČAK

Nakon provedene analize na bilanci te računu dobiti i gubitka utvrđene su negativne vrijednosti u kretanju iznosa određenih stavki kroz razdoblje od 5 godina,tj. od 2011. do 2015.godine. Ukupna aktiva i pasiva smanjivale su se iz godine u godinu, a 2015. je zabilježen najveći pad u odnosu na baznu godinu, tj. pad od 30%.

Na pad iznosa bilance najviše je utjecao pad iznosa dugotrajne imovine koji se u odnosu na baznu godinu smanjivao. Na pad je najviše utjecala materijalna imovina i to s najznačajnijim udjelima podstavki postrojenja i opreme.

Smanjenje iznosa kratkotrajne imovine je također utjecalo na smanjenje bilance u razdoblju od 5 godina. Najveći udio u smanjenju kratkotrajne imovine imao je porast iznosa potraživanja od povezanih poduzetnika. Novac u banci i blagajni se smanjivao u razdoblju od 2011. do 2013. godine, kada bilježi svoj najveći pad (94 155 kuna),međutim nakon 2013. iznos se polako povećava (2015. iznosio je 255 007 kuna).

Povećanje iznosa zaliha trgovačke robe izazvano povećanjem obujma prodaje utjecalo je na kretanje iznosa kratkotrajne imovine, kao i smanjenje iznosa novca u banci i blagajni.

Na temelju horizontalne analize utvrđuje se na koji način je financirano poslovanje poduzeća, odnosno koji su izvori sredstava. Smanjenje iznosa dugotrajne imovine je većim dijelom uzrokovano nedovoljnim financiranjem iz dugoročnih izvora sredstava. Česte su također i oscilacije u novčanim iznosima s obzirom na smanjivanje kapitala i rezervi.

Na temelju horizontalne analize izvještaja o računu dobiti i gubitka, ističe se stavka gubitak razdoblja, koji je rastao od bazne 2011. godine do 2015., kad bilježi svoj najveći iznos. Poduzeće u promatranom razdoblju od 5 godina nije ostvarivalo nikakvu dobit.

Gledajući dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu, uočava se da u poduzeću nema prevelike razlike u njihovim omjerima. U baznoj godini dugotrajna imovina čini 59%, a kratkotrajna imovina 41% ukupne aktive. Kratkotrajna imovina se s godinama smanjivala, a tako je došlo i do smanjenja ukupnog udjela u aktivi. Iz vertikalne analize pasive može se zaključiti da je odnos kratkoročnih i dugoročnih obveza nepovoljan, a veći udio u ukupnoj pasivi zauzimaju dugoročne obveze sa 30% u baznoj godini.

Prihodi od prodaje imaju znatno veći udio u poslovnim prihodima od ostalih poslovnih prihoda.

Najznačajnija stavka računa dobiti i gubitka je negativna, a gubitak se iz godine u godinu povećavao, što znači da se gubitak poduzeća u 5 godina povećao za oko 89%.

Vinarija-vinoplod d.d. ne posluje sa profitom već se radi o zabrinjavajućim gubicima.

Koeficijent financijske stabilnosti je u analiziranom poduzeću najpovoljniji 2011. godine (0,71). Koeficijent zaduženosti pokazuje da je najveći udio u financiranju imovine tuđim sredstvima zabilježen 2015. godine, kad je 69% imovine financirano tuđim sredstvima. Koeficijent vlastitog financiranja kreće se obrnuto proporcionalno. Kretao se od 0,31 do 0,53, a minimum je imao 2014. i 2015. godine. 2015.godine je 69% imovine financirano tuđim, a 31% vlastitim sredstvima. Pokriće troškova kamata i faktor zaduženosti pokazuju dinamičku zaduženost, a dug razmatraju s aspekta mogućnosti njegova podmirenja. Kod pokrića troškova kamata razmatra se koliko su puta kamate pokrivene ostvarenim iznosom bruto dobiti. Faktori zaduženosti su kod Vinoplod-vinarije d.d. vrlo visoki (u prosjeku 50 godina), što znači da je poduzeće dugoročno zaduženo.

S obzirom na koeficijente obrta kroz promatrano razdoblje i trajanje naplate, Vinoplod-vinariji d.d. smanjuje se sigurnost i profitabilnost poslovanja.

Nije zadovoljavajuće niti stanje ekonomičnosti, jer su pokazatelji ekonomičnosti manji od 1. Izračunom financijskih pokazatelja može se mjeriti kvaliteta i uspješnost poslovanja, što je od velike važnosti za daljnje djelovanje i strateško planiranje poslovanja.

Nakon provedene analize financijskih izvještaja za razdoblje od pet godina (2011. do 2015.) te financijskih pokazatelja, može se zaključiti da je Vinoplod-Vinarija d.d. poduzeće koje posluje sa velikim gubicima. Gubitak je iz godine u godinu sve veći. S obzirom na zahtjevno tržište Europske unije važno je jačanje konkurentnosti, povećanje proizvodnosti kao i ulaganje u mehanizaciju i proizvodne jedinice. Pravovremeno djelovanje i strateško planiranje uvelike će pomoći razvoju poduzeća. Također, moglo bi se posegnuti i za potporama iz EU fondova, za istraživanje i razvoj novih proizvoda, usluga i tehnologija kao i ulagati u opremanje vinarije i nabavu nove opreme i mehanizacije.

Vinoplod-vinarija d.d. poduzeće je koje se nakon privatizacije i ratnih godina nikad nije uspjelo vratiti na stare tržišne pozicije koje su imali u bivšoj državi. Kako bi održali poslovanje, bili su primorani prodati dio svog zemljišta. Sagledavajući poslovanje u posljednjim godinama, treba reći kako se i u poslovanju Vinoplod-vinarije d.d. u velikoj mjeri reflektirala recesija, kao i nelojalna konkurencija od strane nekih konkurentnih vinarskih kuća (Dalmacijavino, Imota, Badel) što je ugrozilo položaj društva na tržištu Republike Hrvatske. Također, pojavio se i velik broj privatnih proizvođača vina i rakije kod kojih su cijene proizvoda vrlo niske.

Opća nesigurnost i pad cijena na tržištima kapitala utjecali su i na kretanje cijena dionica pojedinih poduzeća od pojave krize što se odrazilo i na šibensku vinariju.

6. LITERATURA

Knjige:

1) *Bolfek Berislav, Milan Stanić, univ. spec. oec., Sanja Knežević, dipl. oec.(2012.): Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke*

2)Grgić Zoran, Financijski menadžment u agrobiznisu, odabrana predavanja (2014/2015)

3)Grgić Zoran, Očić Vesna, Šakić Bobić Branka (2013.); Osnove računovodstva, interna skripta, Agronomski fakultet Zagreb

4) Grgić Zoran,Očić Vesna, Šakić Bobić Branka (2015.): Osnove računovodstva i financijske analize poljoprivrednog gospodarstva, Bevanda Davor (ur.), Motiv, Zagreb

5) Tambača, Andrija (1998.) : Vinogradarstvo i vinarstvo šibenskoga kraja kroz stoljeća, Šibenik

6) Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L.(2008.), Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Internet:

1)www.poslovna.hr(pristupljeno 01.kolovoza 2016.)

4) VučemilovićVesna: Financijska analiza-financijski pokazatelji (prezentacija)

3)http://vinoplod-vinarija.hr/(pristupljeno 01.kolovoza 2016.)

4)www.fininfo.hr(pristupljeno 01.kolovoza 2016.)

Ostalo:

Godišnji financijski izvještaji Vinoplod vinarije d.d. za razdoblje od 5 godina

7. ŽIVOTOPIS AUTORA

Rođena 06.ožujka 1992.godine u Šibeniku. Nakon završene osnovne škole Juraj Šižgorić upisuje jezičnu gimnaziju Antuna Vrančića, također u Šibeniku. Maturirala je 2012.godine te nakon toga upisala preddiplomski studij Agrarne ekonomike na Agronomskom fakultetu u Zagrebu. 2013.godine završava preddiplomski studij te upisuje diplomski studij Agrobiznis i ruralni razvitak na Agronomskom fakultetu.

POPIS TABLICA

Tablica 1. Horizontalna analiza bilance - aktiva u apsolutnim iznosima

Tablica 2. Horizontalna analiza bilance - pasiva u apsolutnim iznosima

Tablica 3. Horizontalna analiza bilance - aktiva u relativnim iznosima

Tablica 4. Horizontalna analiza bilance - pasiva u relativnim iznosima

Tablica 5. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka u apsolutnim iznosima

Tablica 6. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka u relativnim iznosima

Tablica 7. Vertikalna analiza bilance - aktiva

Tablica 8. Vertikalna analiza bilance - pasiva

Tablica 9. Strukturna analiza računa dobiti i gubitka

Tablica 10. Pokazatelji likvidnosti

Tablica 11. Pokazatelji zaduženosti

Tablica 12. Pokazatelji aktivnosti

Tablica 13. Pokazatelji ekonomičnosti

Tablica 14. Pokazatelji profitabilnosti